

VII.

Forsørgertillæg.

Tanken om, at der ved Udmaalingen af Lønningerne til det Offentliges Tjenestemænd bør tages Hensyn til Tjenestemandens Forsørgelsesbyrde, bundet i den Betragtning, at Staten maa være interesseret i, at der ikke alene er nominal men ogsaa reel Ensartethed i de økonomiske Kaar for de Tjenestemænd, der placeres paa samme Lønningstrin.

Tanken om Ydelse af Forsørgertillæg (Løntillæg til gifte Mænd, for Børn o. s. v.) er beslægtet med Tanken om at lade en Del af Lønnen veksle i Forhold til Prisniveauet. Tanken er endvidere beslægtet med Ideen om at lade Lønnens Størrelse variere efter Livets Dyrhed paa de forskellige Steder.

Kommissionen ser dog ikke rettere, end at der er en Væsenforskel mellem Løn efter Priser og Løn efter Sted paa den ene Side og Forsørgertillæg paa den anden Side.

Ved Gennemførelse af Principet Løn efter Priser vilde de hidtil faste Tjenestemandslønninger blive omdannede til foranderlige; men idet Lønbeløbet stiger og falder med Priserne, opnaar man, at Lønnen i nogen Grad bevarer sin reelle Værdi fra Aar til Aar. Ved at yde Stedstillæg søger man at afbøde de Uligheder i Lønnens reelle Værdi, der følger af, at visse Udgiftsposter er af meget forskellig Størrelse i de forskellige Dele af Landet, og i Forsvaret for denne Foranstaltning bør formentlig Hovedvægten lægges paa, at Tjenestemændene

for en væsentlig Del ikke er frie i Valget af Opholdssted. Baade Løn efter Priser og Løn efter Sted er altsaa Foranstaltninger, der sigter paa en Udfligning af Forhold, som Tjenestemanden ikke — eller kun i ringe Grad — er Herre over. Anderledes med Forsørgertillæget. Ved at indføre dette som Princip i Statens Lønordning vilde man stille Tjenestemændene væsentlig anderledes end den øvrige Del af Befolkningen. Dette Moment giver Spørgsmaalet om Forsørgertillæg en særlig Karakter, men forinden man gaar over til nærmere at motivere Kommissionens Stilling til dette Spørgsmaal, skal man kort omtale de forskellige Former, der kan tænkes anvendt ved Ydelse af Forsørgertillæg:

1) *Højere Løn for Mænd end for Kvinder.* Begrundelsen maa her være den, at da de fleste mandlige Tjenestemænd er gifte, har de mandlige Tjenestemænd normalt en større Forsørgerbyrde end de kvindelige.

2) *Højere Løn til gifte Mænd end til ugifte Mænd og til Kvinder.* Begrundelsen er, at den gifte Mand i hvert Fald altid har Forsørgelsespligt (overfor Hustru og eventuelt Børn), medens den ugifte Mand normalt kun er Selvforsørger. Princippet om en højere Løn for gifte end for ugifte er som bekendt anvendt i de senere Aars Love om Dyrtidstillæg. Ved en midlertidig Foranstaltning kan Systemet forsvares dermed, at det er let at anvende.